

Het zou heel nuttig zijn — dit ben ik volkomen met MECHELSE eens — als over het vraagstuk van de mogelijkheden en resultaten van operatieve behandeling van een volgens moderne opvattingen geselecteerde groep patiënten, lijdend aan Bells verlamming, een duidelijke uitspraak zou kunnen worden gedaan, ook al is het aantal patiënten, dat er voor in aanmerking komt, gering. Tot zo'n antwoord gegeven is, dient men zich af te vragen of het op het ogenblik nog wel gerechtvaardigd is, de vele zwaarwegende aanwijzingen die spreken voor een gunstige invloed van een tijdig

bij een goed geselecteerde groep patiënten, lijdend aan Bell's palsy, technisch juist uitgevoerde decompressieoperatie, te negeren, en een aantal patiënten de naar redelijke verwachting beste behandeling te onthouden.

Literatuur. JANSSEN, F. P. (1963) *Over de postoperatieve facialisverlamming*. Proefschrift Amsterdam.

Amsterdam, december 1971

L. B. W. JONGKEES

BERICHTEN

Buitenland

GROOT-BRITANNIË

Minder buitenechtelijke kinderen. Het aantal buitenechtelijke kinderen bedroeg 67.041 in het jaar 1968, en 69.806 in het jaar 1967. Er is dus een vermindering geweest. Het is nog niet zeker wat de oorzaken van deze daling zijn. Wellicht berust ze op een combinatie van factoren: daling van het geboortecijfer en de grotere mogelijkheden tot afbreken van zwangerschap. Daarentegen blijft het aantal jonge ongehuwde moeders onder de twintig jaar toenemen, van 7.977 in 1959 tot 21.626 in 1969. De kindersterfte onder wettige kinderen is blijven dalen; voor onwettige kinderen is ze echter toegenomen van 23/1000 in 1967 tot 26/1000 in 1969. (*Lancet*, 20 nov. 1971 bl. 1161.)

Herpesvirus ubiquitair. Het EB-virus, zo genoemd naar M. A. EPSTEIN en Y. M. BARR, werd ontdekt in samenhang met lymfoblasten afkomstig uit Burkitt-lymfomen, die in celculturen verder werden gekweekt. Bij nader, uitgebreid onderzoek werd het duidelijk dat lymfoblasten van mensen die als normaal moeten worden beschouwd, bij voortkweken eveneens een herpes-achtig virus produceren. Bij een toevallige laboratoriumbesmetting bleek dat jonge volwassenen die aanvankelijk seronegatief waren, na contact met het virus mononucleosis infectiosa kregen en ook antistoffen gingen produceren. Men neemt thans aan dat het virus een oorzakelijke betekenis heeft bij het ontstaan van mononucleosis infectiosa, en slechts een toevallige bij Burkitt-lymfoom. Om dit laatste systematisch na te gaan, zal een groep van de „International Agency for Research in Cancer” sera gaan verzamelen van 35.000 kinderen van 0-5 jaar in het West-Nijldistrict van Oeganda. Er worden in deze groep ongeveer 30 gevallen van Burkitt-lymfoom verwacht gedurende de onderzoeksperiode die vijf jaar zal duren. Indien het virus wél de oorzaak van Burkitt-lymfoom is, verwacht men een seroconversie van negatief naar positief in de initiële stadia van Burkitt-lymfoom, zoals ook het geval is bij infectieuze mononucleose. Er zijn natuurlijk een aantal moeilijke hindernissen bij een dergelijk onderzoek: een aantal kinderen zal in de onderzoeksperiode andere ziekten krijgen, bv. malaria, en zij zullen daarvoor behandeld moeten worden. Verder is er wel serologisch verband tussen EB-virus en het virus van mononucleosis infectiosa, maar het staat niet vast dat deze identiek zijn. Ook het virus van nasofaryngeaal carcinoom toont kruisreacties met EB-virus. De eenvoudigste hypothese is, dat deze virussen co-carcinogeen zijn en dat infectie ermee een „self limited” celvermeerdering zoals bij mononucleosis teweegbrengt of wel een „unrestricted” zoals bij Burkitt-lymfoom en nasofaryngeaal carcinoom. (*Brit. med. J.*, 4 dec. 1971.)

Sikkelcelziekte en luchtreizen. Het is sinds twintig jaar bekend dat een luchtreis nadelig kan zijn voor mensen die behept zijn met de erfelijke afwijking die de erythrocyten een sikkelvorm doet aannemen. Deze vormverandering wordt teweeggebracht doordat de erythrocyten sikkel-hemoglobine (Hb-S) bevatten, een abnormale hemoglobine die in gereduceerde vorm betrekkelijk onoplosbaar is. De rode bloedcellen nemen de sikkelvorm aan en verstopten kleine bloedvaten, hetgeen leidt tot het ontstaan van verspreide, pijnlijke infarcten. Sikkel-hemoglobine komt vooral bij negers voor, gelukkig vaak in zo onbelangrijke mate dat er geen manifeste verschijnselen zijn, zodat vele personen in kwestie niet eens vermoeden dat zij dragers van de afwijking zijn. In het moderne luchtverkeer wordt gemeenlijk de druk in de cabine gestabiliseerd, overeenkomend met een hoogte van ongeveer 3000 meter, terwijl in sommige Afrikaanse vliegtuigen in het geheel geen drukrichting aanwezig is. In het *British Medical Journal* van 4 december 1971 (bl. 593) beschrijven GREEN, HUNTSMAN en SERJEANT zeven patiënten die gedurende een luchtreis overvallen werden door een sikkelcelcrisis. Eén van de patiënten was slechts „carrier” van de ziekte, maar hij maakte de vlucht in een vliegtuig zonder drukinstallatie. De overige zes waren allen homozygoten, maar drie hunner hadden nog nooit manifeste verschijnselen gehad. Mede naar aanleiding van deze ervaringen rijst thans de vraag of in de aanbevelingen van de Aerospace Medical Association de bepaling moet worden opgenomen dat mensen met HB-S (en met Hb-C, die overeenkomstige sikkelcelcrises kan veroorzaken) niet mogen vliegen.

VERENIGDE STATEN

Lithium-bevattend water en geestesziekten. Het drinkwater van El Paso is afkomstig uit diepe bronnen; het lithiumgehalte ervan is het hoogst van alle water in Texas. Verder is El Paso gekenmerkt door nog een bijzonderheid: vrijwel geen opnemingen van geesteszieken in ziekenhuizen en inrichtingen. Volgens EARL B. DAWSON en medewerkers is er verband tussen het hoge lithiumgehalte van het water en het lage ziektecijfer voor geestesziekten. DAWSON heeft dit meegedeeld op het Voedingscongres voor het Westelijk Halfrond. Hij trok een vergelijking met de stad Dallas in Texas, waar het drinkwater afkomstig is van oppervlaktebronnen en weinig lithium bevat, terwijl in Dallas zeven maal zoveel geesteszieken worden opgenomen als in El Paso. Als materiaal voor hun onderzoek gebruikten DAWSON en medewerkers gegevens uit 43 plaatsen in 26 niet-geselecteerde en ver uit elkaar liggende streken in Texas. Behalve het drinkwater werd ook de urine van de mensen onderzocht; in totaal werden 3300 urinemonsters nagekeken. Waar het lithiumgehalte in de urine van het water hoger was dan 70 µg/l, bedroegen de creatininegehalten in de urine ongeveer 115 µg/g; daarmee